

NORGES HØYESTERETT

Den 12. juli 2011 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Skoghøy, Tønnder og Endresen i

HR-2011-01379-U, (sak nr. 2011/1012), sivil sak, anke over kjennelse:

A (advokat Carl Gunnar Sandvold)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Anken gjelder søknad om fri sakførsel etter rettshjelploven § 16 andre ledd, jf. § 11 andre ledd nr. 3. Spørsmålet er om den sak som søknaden gjelder, skal anses som ”sak om erstatning for personskade”.
- (2) As ektefelle, B, fikk diagnosen malignt mesoteliom (brysthinnekreft) 31. mai 2007 og døde av sykdommen 6. oktober samme år. Sykdommen skyldtes asbestpåvirkning under arbeid. B fikk ikke godkjent sykdommen som yrkessykdom før han døde og fikk heller ikke fremsatt noe krav om ménerstatning etter folketrygdloven § 13-17 eller krav om dekning under yrkesskadeforsikring. Som følge av dette mistet hans gjenlevende ektefelle, A, retten til å arve disse erstatnings- og forsikringsutbetalingene. Ved stevning 27. september 2010 til X tingrett gikk A til søksmål mot staten v/Arbeids- og velferdsdirektoratet med krav om erstatning for tapt arv av ménerstatning og yrkesskadeforsikring på bakgrunn av klanderverdig sen saksbehandling, jf. skadeserstatningsloven § 2-1. Tingretten avsa 31. mars 2011 dom hvor staten ble frifunnet.
- (3) Under henvisning til rettshjelploven § 16 andre ledd, jf. § 11 andre ledd nr. 3 fremsatte A i brev 15. april 2011 til X tingrett søknad om betinget fri sakførsel. Ved beslutning 26. april 2011 avslo tingretten søknaden.
- (4) A anket til Gulating lagmannsrett, som 30. mai 2011 avsa kjennelse med slik slutning:
 - ”1. Anken forkastes.
 2. Sakskostnader tilkjennes ikke.”
- (5) A har anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Hun har i hovedsak gjort gjeldende:
- (6) Lagmannsretten (og tingretten) har tolket rettshjelploven § 16 andre ledd, jf. § 11 andre ledd nr. 3 feil, når retten har kommet til at den underliggende saken ikke omfattes av bestemmelsen.

Saken gjelder krav om erstatning på bakgrunn av ektefellens yrkesskade, og faller dermed inn under definisjonen "sak om erstatning for personskade". Videre tilsier nærheten til bestemmelsene om rett til fri sakførsel for etterlatte ved tap av forsørger at det kan innvilges fri sakførsel i den foreliggende sak.

(7) A har nedlagt slik påstand:

"1. A innvilges fri sakførsel etter rettshjelploven § 16 annet ledd jf. § 11 annet ledd nr. 3."

(8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:

(9) Utvalgets kompetanse er begrenset i samsvar med tvisteloven § 29-3 tredje ledd og § 30-6. Anken retter seg mot lagmannsrettens lovtolkning. Denne kan utvalget prøve.

(10) Ankeutvalget er kommet til at anken ikke kan føre frem.

(11) Det følger av rettshjelploven § 16 andre ledd, jf. § 11 andre ledd nr. 3, jf. forskrift 12. desember 2005 nr. 1443 til lov om fri rettshjelp § 4-1 at den rett som har saken til behandling, på nærmere bestemte vilkår kan innvilges fri sakførsel "for den skadde eller etterlatte i sak om erstatning for personskade eller tap av forsørger".

(12) Det er en nødvendig betingelse for det erstatningskrav A har fremsatt, at B hadde krav på ménerstatning ved yrkesskade etter folketrygdloven § 13-17 og/eller yrkesskadeforsikring. Det er likevel ikke dette som utgjør det umiddelbare rettsgrunnlag for As erstatningskrav mot staten. Når lagmannsretten har kommet til at saken faller utenfor rettshjelploven § 16 andre ledd, jf. § 11 andre ledd nr. 3, er det fordi det påberopte umiddelbare ansvarsgrunnlag for erstatningskravet er saksbehandlingsfeil ved NAV Y. Lagmannsretten har lagt til grunn at krav av denne karakter faller utenfor rettshjelpsloven § 16 andre ledd, jf. § 11 andre ledd nr. 3. Dette gir etter ankeutvalgets oppfatning uttrykk for en riktig forståelse av disse bestemmelsene.

(13) Anken må etter dette forkastes.

(14) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Anken forkastes.

Bård Tønder
(sign.)

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Clement Endresen
(sign.)

Riktig utskrift: